

Aizliegtais auglis

15 Un Dievs Tas Kungs ņēma cilvēku un ielika viņu Ēdenes dārzā, lai viņš to koptu un sargātu.

16 Un Dievs Tas Kungs pavēlēja cilvēkam, sacīdams: "No visiem dārza kokiem ēzdams ēd,

17 bet no laba un ļauna atzīšanas koka tev nebūs ēst, jo tai dienā, kad tu ēdīsi no tā, tu mirdams mirsi."

...

1 Bet čūska bija visviltīgākā no visiem lauku zvēriem, ko Dievs Tas Kungs bija radījis. Tā teica sievai: "Vai tad tiešām Dievs ir teicis: neēdiet ne no viena koka dārzā?"

2 Sieva teica čūscai: "Mēs ēdam no koku augļiem dārzā,

3 bet par tā koka augļiem, kas ir dārza vidū, Dievs teicis: no tā jums nebūs ēst, nedz to aiztikt, citādi jūs mirsit."

4 Tad čūska teica sievai: "Jūs mirt nemirsit,

5 bet Dievs zina, ka tanī dienā, kad jūs no tā ēdīsīt, jūsu acis atvērsies un jūs būsīt kā Dievs, zinādami labu un ļaunu."

6 Un sieva redzēja, ka koks ir labs, lai no tā ēstu, un ka tas jo tīkams acīm un iekārojams, ka dara gudru. Un viņa ņēma no tā augļiem un ēda, un deva arī savam vīram, kas bija ar viņu, un viņš ēda.

7 Tad viņu abu acis tapa atvērtas, un viņi atzina, ka viņi bija kaili, un viņi savija vīģes lapas un taisīja sev gurnu apsējus.

1. Moz. 2:15-17 un 3:1-7

Mīļā draudze!

Ir sācies Ciešanu laiks. Laiks pārdomāt, kādas ir mūsu attiecības ar Kristu, ejot pretī Viņa krustā sišanai Golgātā. Kā tas notika, ka cilvēki nepieņēma Jēzu, bet vērsās pret Viņu kā pret vislielāko riebekli, par ko tikai var nospļauties? Kāpēc Viņu nepasargāja, un kāpēc Viņš pats neizvairījās no Krusta ceļa? Ko Jēzus ciešanu stāsts nozīmē mums? Kā tas skar mūsu dzīvi, vai tas vienkārši ir sens stāsts no pagātnes? Daudz jautājumu, uz kuriem mēs nākamajās nedēļās varēsim meklēt atbildes, ja tieši neaizraujamies ar kādu seriālu vai neieslīgstam visādos darbos, vai izliekamies, ka tas viss uz mums neattiecas.

Ciešanu laiks ir domāts, lai mēs varētu izvērtēt sevi, kur mēs pašlaik stāvam – kā cilvēki – Dieva priekšā. To var no dažādiem skatu punktiem, piemēram, no tā, ko citi par mums saka, no tā, kā es pats jūtos, no Bībeles stāstiem. Šodien mēs pievērsīsim uzmanību stāstam, ar ko viss sākās. Mēs runāsim par Ādamu un levu un viņu grēkā krišanu.

Šo stāstu var lasīt dažādi. Daudzi to uztver kā vēsturisku notikumu pasaules pirmsākumos, kad Ādama un levas vainas dēļ cilvēce tika padzīta no paradīzes. Man tomēr liekas svarīgi saprast, ka šis stāsts nav apraksts par to, kā sākās cilvēce, bet ka tas mums atklāj patiesību par mums kā cilvēkiem. Uz to norāda vārds, ko Dievs iedod pirmajam cilvēkam, Viņš to nosauc par *Ādamu*, kas ebreju valodā nozīmē 'cilvēks'. Tātad *Ādams* esam mēs visi. Dievs par Ādamu rūpējās, iedodot viņam dzīvī uzdevumu – kopt un sargāt Ēdenes dārzu, kas ir skaists un bagāts ar visādiem kokiem. Viņa iztika ir nodrošināta, Ādams drīkst ēst visu, izņemot no 'laba un ļauna atzīšanas koka'. Šī informācija ir svarīga, jo tā parāda, ka šeit nav runa par pārkāpumiem, ko cilvēks dara aiz bada un trūkuma. Ādams ir materiāli nodrošināts un labi situēts. Kad Dievs tam vēl rada levu, viņam vajadzētu būt vislaimīgākajam cilvēkam pasaulē. Un tomēr viss aiziet galīgi greizi...

Ādamam tika iedots viens vienīgs norādījums: **"..no laba un ļauna atzīšanas koka tev nebūs ēst, jo tai dienā, kad tu ēdīsi no tā, tu mirdams mirsi."** Dievs nepamato, kāpēc Ādams nedrīkst ēst no šī koka, Viņš vienīgi brīdina, ka pārkāpums novedīs pie Ādama nāves tajā pašā dienā. To var salīdzināt ar bērnu, kuram vecāki aizliedz spēlēt ar nazi. Bērns nesaprot, kāpēc viņam tas tiek liegts, bet vecāki redz, ka tā ir bīstama rotaļlieta un tāpēc aizliedz to. Tā arī Ādams un leva nesaprot, kāpēc tāds aizliegums.

Stāsta turpinājumā Dievs no Ādama ribas rada sievu, burtiski 'vīreni', lai Ādams nebūtu tik vientuļš un lai viņam būtu palīgs. Ievu uzrunā čūska, kas ***"bija visviltīgākā no visiem lauku zvēriem, ko Dievs Tas Kungs bija radījis."*** Tātad čūska šajā stāstā nav sātans, tā ir Dieva radība. Mēs varam jautāt, no kurienes nāk viņas ļaunums? Uz to šajā stāstā netiek sniegta atbilde. Tas vienkārši ir. Acīmredzot ļaunuma saknes ir dziļākas par mūsu saprašanu.

Čūska uzdod Ievai diezgan bezkaunīgu jautājumu: ***"Vai tad tiešām Dievs ir teicis: neēdiet ne no viena koka dārzā?"*** Varētu jautāt, kāda daļa čūscai, ko Dievs ir teicis Ādamam. Tas atgādina visprastāko klačošanu tirgus laukumā, kur ļaudis aprunā savus līdzcilvēkus, gūstot baudu no tā. Čūska izliekas, ka tā aizstāv Dievu, tas taču nevar būt, ka Dievs tā ir teicis, ka nevis viens auglis ir aizliegts, bet visi. Ar it kā nevainīgu jautājumu tā sāk sēt šaubas par Dieva norādījumiem. Ieva čūscai atbild patiesi, nenojaušot tās viltību, un izskaidro viņai, ka Dievs neļauj tiem ēst tikai no koka augļiem, kas ir dārza vidū.

Tad čūska teica sievai: "Jūs mirt nemirsit, bet Dievs zina, ka tanī dienā, kad jūs no tā ēdīsīt, jūsu acis atvērsies un jūs būsīt kā Dievs, zinādami labu un ļaunu."

Tagad atklājas, ko čūska patiesībā grib. Tā sanaido Dievu un cilvēkus, apstrīd Dieva brīdinājumu un apšaubā Dieva labo gribu: Viņš jau tikai tāpēc neļauj ēst no tā koka augļa, lai cilvēki tiktu turēti tumsonībā un neļautu tiem būt kā Dievs. Šeit mēs redzam, ka čūskas balss tikpat labi var būt doma, kas mums ienāk prātā.: Nebūs jau tik traki, ka pārkāpsi kādu bausli, cik forši būtu, ja es to augli saņemtu, beidzot pats būšu kungs un varēšu lemt par savu dzīvi.

"Un sieva redzēja, ka koks ir labs, lai no tā ēstu, un ka tas jo tīkams acīm un iekārojams, ka dara gudru. Un viņa ņēma no tā augļiem un ēda, un deva arī savam vīram, kas bija ar viņu, un viņš ēda."

Mēs varam nojaust, kā Ievai satek siekalas, cik gardi viņa iztēlojas aizliegto augli. Cik tas būtu forši, no tā paēst! Un viņa nespēj atturēties un pārkāpj robežu. Un viņai, daudz nedomājot, pievienojas Ādams. Stāstā parādās divi veidi, kā var krist grēkā. Ieva tiek pavadināta, mūsdienu valodā mēs teiktu: čūska ar viņu manipulēja. Ar šāda veida manipulācijām mēs šodien satiekamies ik uz soļa. Ir vesela reklāmas industrija, kas mums grib iestāstīt, ka tieši šis ābols ir visgardākais, kas man sniegs neiedomājamu laimes sajūtu, mieru, satīcību un pasargās no visādām slimībām. Tāpat ne par velti pie mums uztraucas par politisko manipulāciju, ka mūs var ietekmēt vienā vai otrā virzienā.

Tomēr stāsts mums atklāj vēl vienu veidu, kā cilvēks var pārkāpt Dieva bausli. Ādams jau nebija runājis ar čūsku, bet viņš vienkārši seko Ievas piemēram. Tāpat arī mēs bieži vien iekrītam ar to, ka mēs darām tā kā pārējie, neizvērtējot kādas tam būs sekas. Lai citi lemj manā vietā, es viņiem uzticos, un tad, kad esmu iekritis, es vainoju viņus, nevis sevi. Ļaunums iegūst tik lielu varu pār mums, pirmkārt, pateicoties tiem daudzajiem līdzskrējējiem, kas paši neuzņemas atbildību par savu dzīvi, bet ļauj citiem lemt.

Pamošanās ir skarba. ***"Tad viņu abu acis tapa atvērtas, un viņi atzina, ka viņi bija kaili, un viņi savija vīges lapas un taisīja sev gurnu apsējus."*** Ādams un Ieva ir ēduši no labā un ļaunā atziņas koka, viņi ir zaudējuši savu nevainīgumu. Viņi kaunas par to, ka ir kaili. Tiem tagad ir savs noslēpums, Viņi vairs nav atklāti viens pret otru un pret Dievu. Ir nepieciešams apģērbs, maskas, aiz kurām var slēpties.

Mūsdienu psihoanalīzē ir teorija, ka katrs bērns iziet cauri šim procesam, no nevainīguma, no viengabalainības uz cilvēku ar savu "es", ar savu iekšējo un ārējo pasauli. Visos ir ieliktas šīs ilgas pēc paradīzes, sajūta, ka kaut kas pietrūkst. Lai aizpildītu šo tukšumu, cilvēki izveido sev elkus, kas sākotnēji mūs iekārdina, bet vienmēr atkal izrādās par tukšām čaulām, nespējot pildīt savus solījumus. Tā ir tā realitāte, kurā mēs dzīvojam. To var saukt par iedzimto grēku vai dzīvi kritušajā pasaulē. Mums vienmēr atkal ir jāpieņem lēmums, kā pareizi dzīvot, kas var veicināt dzīvi vai to graut. Tā ir mūsu atbildība, un bieži vien mēs pieņemam nepareizus lēmumus.

Neskatoties uz to, ka Dievs izraida Ādamu un Ievu no Ēdenes dārza, Viņš tomēr abiem izrāda žēlastību. Viņš neļauj tiem tūlīt nomirt, bet sagādā kārtīgu ādas apģērbu. Tātad arī pēc šī stāsta Dievs cilvēkus nav pilnīgi norakstījis. Tā ir tā labā ziņa, par ko ir vērts citā reizē padomāt tālāk. Āmen.